

καθημερινῶς. Τώρα δὲν ἡμπορῶ πλέον ν' ἀντιταθῶ εἰς τὴν εἰμαρμένην μου. Ἡ ἐνθύμητίς σου, τὸ ἀξιολάτρευτον πρόσωπόν σου θὰ βασανίζουν τὴν ἀθλίαν καρδίαν μου καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν. Μὲ μένει ὁμως μέγα τι χρέος νὰ ἐκπληρώσω· πρέπει νὰ σὲ ἀνακαλύψω μυστικὸν ὁλέθριον τὸ ὁποῖον θέτει μεταξύ τῶν δύο μας φραγμὸν ἀδιαβάτον.

Ἡ Μαρία τὸν ἠτένιτε μὲ ἥθος καταπεκληγμένον.

— Εἶμαι ὑπανδρευμένος, ἐπανέλαβεν ὁ Βουρμίνος, ὑπανδρευμένος πρὸ τριῶν ἐτῶν, καὶ δὲν ἠξεύρω οὔτε ποία εἶναι ἡ σύζυγός μου, οὔτε ποῦ εἶναι, καὶ ἂν ποτὲ θὰ τὴν ἐξαγαδῶ.

— Τί λέγεις; ἀεφώνησεν ἡ Μαρία. Πόσον παράδοξον πρᾶγμα. Ἐξακολούθησε σὲ παρακαλῶ. Θὰ σὲ διηγηθῶ μετέπειτα τί συνέβη καὶ εἰς ἐμέ. . Λέγε.

— Περί τὰς ἀρχὰς τοῦ 1812, ἐξακολούθησεν ὁ Βουρμίνος, ὑπήγαγα εἰς τὸ ἐν Οὐίλνα σύνταγμα μου. Φθάσας μίαν ἡμέραν πολλὰ ἀργὰ εἰς τινὰ σταθμὸν, ἐζήτησα νὰ ζεύξουν ἀμέσως τὰ ἄλογα, ἀλλὰ τυγχρόνως ἐπῆλθε θύελλα χιονώδης φρικτοτάτη, καὶ ὁ ταχυδρόμος καθὼς καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ, μ' ἐσυμβούλευσαν νὰ μὴν ἀναχωρήσω. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἤκουσα τὴν συμβουλὴν τῶν μετ' ὀλίγον ὁμως, ἀνυπόμονος νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου, ἀπεφάσισα νὰ κατάρρονῃσιν πάντα κίνδυνον. Ὁ ἀμαξολάτης, διὰ νὰ ὀλιγοστεύτῃ τὸν δρόμον, ἠθέλησε νὰ περάσῃ ποταμὸν παγωμένον, ἀλλ' ἀπεπλανήθη, καὶ ἐφθάσαμεν εἰς πεδιάδα ἄγνωστον εἰς αὐτόν. Ἰδὼν μακρὰν φῶς τὸν δειτάξα νὰ διευθυνθῇ πρὸς αὐτό. Ἐφθάσαμεν εἰς χωρίον, ἡ ἐκκλησία τοῦ ὁποίου ἦτον φωταγωγημένη, αἱ πύλαι τῆς ἀνοίχται, καὶ παρ' αὐτὰς ἦσαν τινὰ ὄχηματα καὶ ἄνθρωποι τινες περιπατοῦντες.

« Ἀπ' ἐδῶ! ἀπ' ἐδῶ! » μ' ἐφώναξαν μερικοὶ Ἐπροχώρησα. « Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μὲ εἶπεν ἄγνωστός τις, διὰ τί ἀργοπόρητες τόσον; ἡ ἁρπαγυνιστικὴ σου ἐλαιοποθύμησεν, ὁ ἱερεὺς δὲν ἠξεύρει τί νὰ κάμῃ, καὶ ἡμεῖς ἐτοιμαζόμεθα νὰ ἀναχωρήσωμεν. Ἐλα, τρέξε! » Κατέβη ἀπὸ τὸ ὄχημά μου, περιτυλιγμένος μὲ τὸν μανδύαν μου καὶ ἐμβήκα εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Νέα τις ἐκάθητο εἰς θρανίον μεταξύ σκότους, καὶ ἄλλη τις στεκομένη ὀπισθὲν τῆς ἐτρίβε τοὺς μὴνιγγὰς τῆς. « Δόξα σοι ὁ Θεός! ἐφώναξεν ἡ τελευταία ἡλθες τέλος πάντων ἡ ταλαίπωρος κυρία μου ὀλίγον ἐλευθερὴ ν' ἀποθάνῃ. » Ὁ ἱερεὺς πλησιάσας με εἶπε· « θέλεις ν' ἀρχήσω; μάλιστα ἀπεκρίθην » καὶ εὐθὺς ἀνεστήκωσαν τὴν νέαν ἡ ὁποία μ' ἐφάνη ὡραία. Παραφερόμενος ἀπὸ ἀκατανόητον καὶ ἀσυγχώρητον κουφότητα ἐπροχώρησα πρὸς τὸ βῆμα. Ὁ ἱερεὺς ἐπλησίασεν, ἐνῶ οἱ μάρτυρες καὶ ἡ ὑπηρετίς κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ ζωογονήσωσι τὴν νέαν. Ἐντὸς ὀλίγου ἐτελείωσεν ἡ τελετὴ, καὶ μᾶς εἶπαν νὰ ἐναγκαλισθῶμεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Ἡ σύζυγός μου ἐστράφη πρὸς ἐμὲ μὲ πρόσωπον κάτωχρον· ἠθέλησα νὰ τὴν ἀσπασθῶ, ἀλλ' αὐτὴ, Θεέ μου, ἐφώναξε, δὲν εἶν' ἐκεῖνος! καὶ ἔπεσεν ἀναίσθητος. Οἱ μάρτυρες μὲ ἠτένισαν ὡς ἐμβρόντητοι, ἐγὼ ἐκβήκα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ἀνέβην εἰς τὸ ὄχημά μου, καὶ ἔφυγα.

— Θεέ μου! εἶπεν ἡ Μαρία, καὶ δὲν ἠξεύρεις τί ἀπέβηκεν ἡ σύζυγός σου!

— Δὲν ἠξεύρω, ἀπεκρίθη ὁ Βουρμίνος, οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου ὅπου ἔγινεν ἡ τελετὴ. Τόσον ὀλίγον ἐπρόντιζα τότε δι' αὐτὴν τὴν ἱεροσυλίαν, ὥστε ἀπεκαμήθη ἀμέσως, καὶ δὲν ἐξύπνησα παρὰ τὴν ἐπιούσαν. Ὁ ὑπηρετὴς μου ἀπέθανεν ἐν καιρῷ τῆς ἐκστρατείας, καὶ δὲν μὲ μένει πλέον καμμία ἐλπίς νὰ ἐξαγαδῶ τὴν πτωχὴν νέαν τὴν ὁποίαν ἀδίκησα μὲ τὴν ἀσυνειδησίαν.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἀέκραξεν ἡ Μαρία λαβούσα τὴν χεῖρά του! Σὺ λοιπὸν ἤσουν; καὶ δὲν μὲ γνωρίζεις;

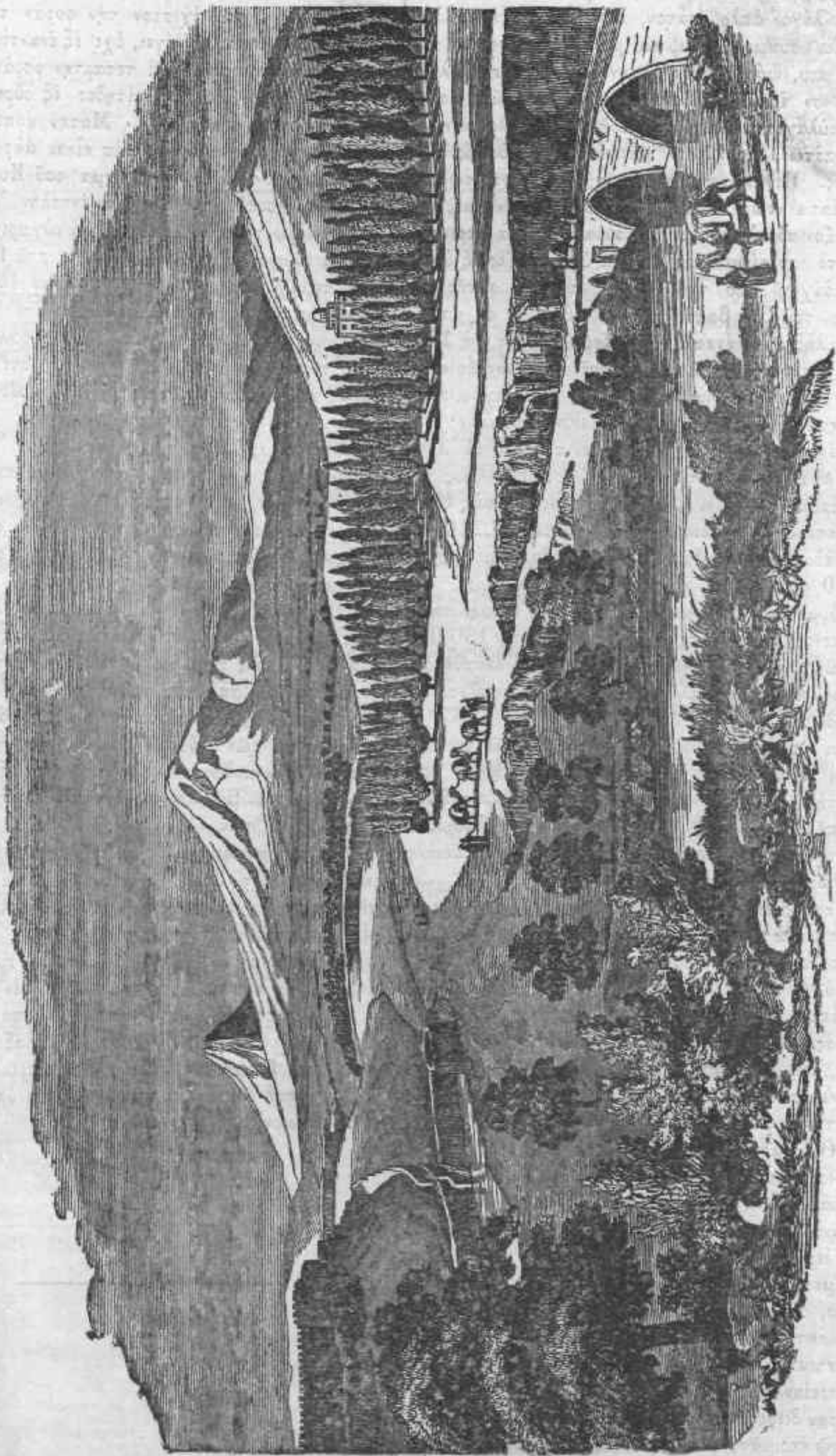
Ὁ Βουρμίνος ὠχρίασε, καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς γυναικὸς του.

N. Δ.

ΤΟ ΟΡΟΣ ΑΡΑΡΑΤ.

Φαίνεται ὅτι τὰ ὕψηλά ὄρη τὰ κρύπτοντα τὰς κορυφὰς τῶν, ὡς ἂν εἶποιαν Γάλλοι, ἐντὸς τῶν νεσῶν, ἔχουσιν ὅλα καὶ ἀνὰ ἓν θαυμάσιον ἀνέκδοτον. Προχθὲς ἀνεγινώσκομεν εἰς τὴν *Πανδώραν* ὅτι Ἐβραῖός τις θελήσας νὰ ἀναβῇ εἰς Σινά, ὅχι βεβαίως διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὴν Ἀγίαν Αἰκατερίναν ἢ ν' ἀσπασθῇ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τῆς ἱερᾶς καμήλου τοῦ προφήτου, εὗρεσκε κατέναντί του, ὅθεν καὶ ἂν διευθύνετο, σταυρὸν μέγαν, ὅστις, πηδῶν ὡς ἀτραπὴ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἔφρασσε τὴν ὁδὸν τοῦ δυστυχοῦς συναδέλφου τοῦ Πατριάρχου. Σήμερον, ἐπιθυμήσαντες νὰ ἀνέλθωμεν μετὰ τῶν ἀναγνώστων μας ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ ὅπου ἐκάθησεν ἡ κιθωτός ἐν μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ, ἐβδόμῳ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐφοβήθημεν μὴ πάθωμεν τὸ τοῦ μοναχοῦ Ἰακώβου, καὶ ἀποκοιμηθῶμεν ὡς ἄλλοι Ἐνδυμίονες ἢ ἄλλοι Ἐπτὰ παῖδες.

Τί ἔπαθεν ὁ παπᾶ Ἰακώβος, θέλομεν μετ' ὀλίγον τὸ διηγηθῆ, διότι τὸ θαῦμα τοῦτο δὲν εὐρίσκεται οὔτε εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, οὔτε εἰς τὴν Ἀμαρτωλῶν Σωτηρίαν, οὔτε εἰς κανέν Συναξάριον ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα φυλλολογοῦσι, δὲν ἀμφισβάλλομεν, οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ τοῦ παλαιοῦ ἡμισφαίριου πλειότερον καὶ αὐτοῦ τοῦ Πικουίλλου τοῦ ἐπιλεγομένου Ἀλλιάγα. Ἀλλὰ τίς ὁ Ἐνδυμίων, καὶ τίνες οἱ Ἐπτὰ παῖδες, καὶ ποῖος ὁ Πατριάρχης, καὶ τίνα τὰ ὄρη Ἀραράτ, περὶ τούτων δὲν θέλομεν εἶπει οὔτε γὰρ, φοβούμενοι μὴ προσβάλωμεν τὴν εὐγενὴ φιλοτιμίαν σας· διότι, τίς ἐξ ὑμῶν δὲν ἐμαθεν ἀφότου ἤρχισε νὰ συλλαβίῃ, ὅτι ὁ Ἐνδυμίων ἦτον ἐξ Ἡλίδος τῆς Πελοποννήσου, συντοπίτης Λυκαύργου καὶ Λυσάνδρου τῶν νεωτέρων, καὶ ὅτι ἐρασθεῖσα αὐτοῦ ἡ Σελήνη καὶ θέλουσα νὰ χαμαρόνῃ τὰ κάλλη του, ἐξαπέστειλε πρὸς αὐτὸν ὕπνον αἰώνιον; Ἰσως τὸ θαυμαστικόν τοῦτο εἶδος τοῦ ἔρωτος, ὅας φαίνεται, κύριοι τοῦ Πανσιλύπου, τοῦ καφενεῖου τῆς Ἀνατολῆς κατὰ τῆς ὡραίας Ἑλλάδος, πολλὰ ἀλλόκοτον· ἡ θεωρία δὲν εἶναι προτέρημα τοῦ

Τὸ ὄρος Ἀραράτ.

αἰῶνός μας. Ἐγὼ ὁμῶς ὅστις θαυμάζω τὸν Πλάτωνα δι' ἓνα λόγον ἀπλούστατον, διότι δὲν τὸν καταλαμβάνω, δὲν συμμερίζομαι, καὶ μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὴν τόλμην μου, διόλου τὴν γνώμην σας· ἂν ἤμην Σελήνη δὲν ἤθελον ἐρασθῆ ἑνὸς μόνου ἀλλὰ πολλῶν, διακοσίων τοῦλάχιστον, ὅλων δηλαδὴ τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, καὶ ἤθελον μεταβάλλει αὐτοὺς εἰς Ἐνδυμίονας. Πιθανώτατον μάλιστα, μιμούμενος τὰ παραδείγματα τῶν ἀειμνήστων προκατόρων μας, νὰ ἀνεβίβαζον αὐτοὺς καὶ μέχρι οὐρανοῦ διὰ νὰ περικαλύψω τὸ στερῆμα καὶ μὲ νέα ζώδια. Τίς ἐξ ὑμῶν δὲν ἐδιδάχθη ἀπὸ τὴν μάμμην του, ἐξ αὐτῆς τῆς πρώτης τοῦ ζῆν βαλδίδος, ὡς λέγει ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει διδάσκαλός μου Σερούιτος εἰς τὰ Σκαλαθύρματά του, ὅτι οἱ Ἑπτὰ παῖδες, ἐξ ὧν εἰς ὄνομαζετο Ἐξακουστωδιανός καὶ ἄλλος Ἰάμβλιχος, ἀπεκοιμήθησαν ἐτη 372, χωρὶς νὰ λείψῃ οὐδὲ ὥρα; Τίς δὲν ἀνέγνωσεν εἰς τὴν Γεωγραφίαν του ὅτι τὸ Ἀραράτ (Ἀραι-ἀράτ ἡ πτῶσις τοῦ Ἀραι βασιλέως τῆς Ἀρμενίας), ἔχει δύο χιονοσκεπαστοὺς κορυφὰς ἐξ ὧν ἡ ὑψηλότερα, ὑπερέχει τῆς μὲν θαλάσσης 17,210 τῆς δὲ πεδιάδος τοῦ Ἀράξου 14,320 πόδας, καὶ ἡ ἄλλη 13,000 τῆς πρώτης, καὶ 10,140 τῆς δευτέρας; Τίς δὲν ἐνθυμεῖται ὅτι ὁ μακάριος ἐκεῖνος Ἰσραηλίτης ὁ καλούμενος Πατρίφικος, ἐβαλαντιστόμησεν 130,000 δραχμῶν μετρητῶν χωρὶς νὰ λείψῃ οὐδὲ λεπτόν, καὶ τὰ ἐπρύμνισε τροπαιοῦχος ἢ μάλλον ἀργυροῦχος εἰς τὰ Γάδεια;

Ὅλα ταῦτα τὰ γνωρίζετε, κύριοι ἀναγνώσται· ἀλλὰ καὶ τὸ θαυμάσιον ἀνέκδοτόν μου δὲν ἤθελε λανθάνει τὴν φιλομάθειάν σας, ἐὰν εἰς τὸ πανεπιστήμιόν μας ὑπῆρχε καὶ τῆς Ἀρμενικῆς καθηγητῆς ὅπως ὑπάρχει καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς, διότι εἰς μόνην ἐκείνην τὴν γλῶσσαν ἐγράφη.

Ὁ καλὸς μας λοιπὸν παπᾶ Ἰάκωβος, ὅστις ἐχρημάτισε μετὰ ταῦτα Πατριάρχης Νισίβως κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ ἦτον σύγχρονος καὶ συγγενῆς, ὡς λέγει ὁ Ἀρμένιος χρονογράφος, Γρηγορίου τοῦ μεγάλου, ἀπεφάσισε νὰ πληροφορηθῇ ἰδιοῖς ὁμμασιν ἐὰν ἡ κιβωτὸς ἐσώζετο εἰσέτι τότε ἐπὶ τῆς ὑψηλότερας κορυφῆς τοῦ Ἀραράτ, ὡς ἐβεβαιούτο παρὰ πάντων. Ἀνεχώρησε λοιπὸν μίαν τῶν ἡμερῶν διὰ νὰ ἐπιχειρηθῇ τὴν ἀνάβασιν. Ὁ ἄφρων!... Μὴ δὲν ἤξευρεν ὅτι ὁ Θεὸς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἀπηγόρευεν ἐπιτιμωρὶά βαρυτάτη τὸ νὰ πλησιάσῃ τις, ὅποιοςδήποτε, τὰ ἱερὰ λείψανα τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε; Αὐτὸς ὁμῶς καταφρονήσας τὰς θείας ἐντολὰς ἐπὶ προφάσει ὅτι ὀλίγοι ἱερωμένοι τὰς σέβονται, ἤρχισε νὰ ἀναβαίνει· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἤρχισαν καὶ οἱ πόδες του νὰ κλονῶνται, οἱ ὀφθαλμοὶ του νὰ βαρύνωνται, ὁ δὲ μοναχὸς περὶ κατὰ γῆς παρεδόθη εἰς ὕπνον βαθύτατον. Ἀφοῦ ἐκαλοκοιμήθη ὁ παπᾶ Ἰάκωβος ἐξύπνησε καὶ ἐπανελάθε τὴν πορείαν του. Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ νέα κατηδάρια. Μετὰ δεύτερον διεξοδικώτατον ὕπνον ἰδεν, ὡ τοῦ θαύματος! ὅτι ἐνῶ ἐκοιμάτο μετεφέρθη εἰς τὸ μέρος ὅθεν εἶχεν ἀναχωρήσει. Ἡ ταραττία αὐτῇ μετὰστασις δὲν ἐπρεπε νὰ τὸν μεταπίσῃ; αὐτὸς ὁμῶς ἰσχυρογνωμονέστερος καὶ τοῦ δερβίση ὅστις ἐξέττει νὰ μάθῃ τί ἐστίν

ἐλευθερία, ἀνενέωσε καὶ ἐκ τρίτου τὰς προσπάθειάς του. Ἐπέτυχε τοῦλάχιστον τὴν φορὰν ταύτην; ὁ Ἀρμένιος χρονογράφος λέγει, ὅχι· ἐξ ἐναντίας βεβαίως ὅτι ἐκοιμήθη καὶ τρίτην καὶ τετάρτην φορὰν, καὶ ὅτι ἄγγελος κυρίου σταλεῖς ἐπὶ τῆδες ἐξ οὐρανοῦ, εἶπε πρὸς αὐτὸν κατ' ὄναρ τάδε· «Μάτην κοπιᾷς, πάτερ Ἰάκωβε! ἡ κορυφή τοῦ Ἀραράτ εἶναι ἀπρόσιτος εἰς τοὺς θνητούς· τοιοῦτο τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Μὴ παραβαίνης λοιπὸν τὴν θεῖαν του ἐντολήν· Ἀλλὰ διὰ ν' ἀνταμείψω τὸν ζῆλόν σου, καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν περιέργειάν σου, σὲ φέρω ἐν ὄνομτι τοῦ Παντοκράτορος τεμάχιον τῆς κιβωτοῦ τὸ ὅποιον ἔλαβον διαβαίνων διὰ τοῦ ὄρους.» Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Ἰάκωβός μας ἐξύπνήσας εὗρηκε πλησίον του μαῦρον τεμάχιον ξύλου, τετράγωνον. Ἐννοεῖται ἐπίσης ὅτι πρηγτήθη ἄμέσως τῆς ἀναβάσεως, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μοναστήριον φέρων τὸ πολύτιμον κειμήλιον, τὸ ὅποιον προσκυνεῖται καὶ μέχρι τῆς σήμερον.

Ταῦτα πάντα συνέβησαν πρὸ χιλίων πεντακοσίων περίπου ἐτῶν· ἀλλ' ἴσως ὁ ἀναγνώστης νομίζῃ ὅτι μετὰ παρέλευσιν τῶσων αἰώνων, ὅτε τὰ φῶτα ἐξηπλώθησαν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης, οἱ Ἀρμένιοι δὲν πιστεύουσι πλέον εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην τῆς ἀναβάσεως. Ἐχει ὁμῶς λάθος καὶ λάθος τρισμέγιστον· διότι πιστεύουσιν εἰς αὐτὴν ἀπαραλλάκτως ὡς πιστεύουσιν εἰς τὸν Θεόν· δύναται νὰ τοὺς λάβῃ ἀπὸ τὴν χεῖρα, νὰ τοὺς ἀναβιβάσῃ εἰς τὴν κορυφήν, καὶ αὐτοὶ ἐντοσοῦτο, ἀπιστοῦντες καὶ εἰς αὐτὴν τῶν ὀφθαλμῶν των τὴν μαρτυρίαν, καὶ εἰς αὐτὸν τῶν ποδῶν των τὸν κάματον, θέλουσιν ἔχει τὴν ἀδιάσειστον βεβαιότητα ὅτι οὐδ' ἐκινήθησαν ἀπὸ τοὺς σοφάδας των.

Ἀλλ' ὁ ἀναγνώστης θέλει βεβαίως μείνει ἐκστατικὸς, ἐὰν μάθῃ ὅτι ὅχι μόνον οἱ Ἀρμένιοι, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ τὰ πάντα ἀνερευνῶντες Εὐρωπαῖοι, αὐτοὶ οἱ ἀναζητοῦντες κόσμους ἀγνώστους, οἱ διατρέχοντες παγωμένους ὠκεανούς, καὶ ἐφιπποὶ, καὶ δοῦνται ἀκόμη διασχίζοντες τοὺς ἀέρας, δὲν εἶχον ἀναβῆ εἰς Ἀραράτ μέχρι ἐσχάτων! Ἀπὸ καταβολῆς κόσμου μέχρι τοῦ 1830 ἔτους, ὅτ' ἐπραξέ το τὸλμημα τοῦτο ὁ Γερμανὸς καθηγητῆς Φριδερίκος Παρβότ, ψυχὴ γεννητὴ δὲν εἶχε πατήσῃ εἰς τὰς ὑπερνεφίς ἐκείνου ἀκρωρείας!